

ZOMBOR ÉS VIDÉKE.

A BÁCS-BODROGH MEGYEI EGYESÜLT ELLENZEK HIVATALOS POLITIKAI KÖZLÖNYE.

Megjelenik hetenkint kétszer: Vasárnap és csütörtökön.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
A hajali utcával szemközt Pálczió-főle ház,
hova minden, a lap szellemi és anyagi részét illető közlemények intézendők és minden éjjel fizetendők.

Felelős szerkesztő:
DR. MOLNÁR GYULA.

Előfizetési árak:
Egész évre 8 frt — Félévre 4 frt — Negyedévre 2 frt.
Néptanulónak egész évre 6 frt Félévre 3 frt Negyedévre 1-50
Egyes szám ára 10 kr.

Politika a történetben.

(S.) Azon meglepő változatosságú fegyverek között, amellyel nálunk Bács országban a kormánypárt és annak hivatalból hivatott vezére: a főispán vívják váltakozó sikerrel politikai küzdelmeiket, a legujabban egy egészen eredeti hadieszköz vonja magára figyelmünket, mely eddig nem ismert hatásos argumentumokkal van hivatva gazdagítani a kormánypárt avitt politikai arsenálját s mely nem áll egyébből, mint azon sensatiós történelmi tanulságokból, mellyel a vármegye és város főispánja lepi meg egyre-n...ra a hűledező bámuló naiv közönséget. Főispánunk, aki elég hosszú tartalmu eddigi „kormányzása” alatt, — amint ő maga nevezi különös előszeregettel saját hivataloskodását, — nem sok kiváló államférfiui tulajdonsággal szaporította Clio teendőit, erről az egyjeles oldaláról tudunkkal csak a legujabban tett tanúságot s történelmi ta-

nulmányainak fitogtatásától mindedig szerényen tartózkodott.

Bizonyára önkénytelenül történt mostanában is, hogy a főispán alkotmányhistóriainézeti, egy őrizetlen pillanatban kiviláglottak a véka alól, amely alá oly gondosan elrejtettek, jellemző fényt derítve arra a gondolatvilágra és eszmekörre, amely a magyar kormány képviselőjének agyában a legközönségesebb alkotmányos fogalmak tekintetében uralkodó.

A legutóbbi városi közgyűlésen történt a szentháromságtéri kétféjű sas ügyének tárgyalása alkalmával, hogy amikor dr. Donoszlovits Vilmos bizottsági tagnak legtranigensebb szellemű módosítványára minden oldalról, szélről épügy, mint középről, általános helyeslés hallatszott, és minden ellenmondás, elmúlt, akkor szót emel az elnöklő főispán s egy föl-tűnően tendentiosus beszéd elmondásával az ellenkező hangulatba tereli az engedelmes kormánypárti meggyőződés-

seket csak azért, hogy megakadályozza, hogy a város közönsége az osztrák állam czimerének eltávolítását, habár csak a legjamborabb óhajítás kifejezésével is, esetleg előmozdítsa.

Nem kívánunk most ezen eljárás nyilvánvaló indokainak hazafiassága fölött ítéletet mondani; és azt is más alkalomra halasztjuk, hogy kifejtsük nézetünket az olyan közgyűlési elnök magatartásának tárgyilagossága iránt, aki az elnöki székből a viták érdemébe ereszkedik, az általa vezetett tanácskozásban vitatkozva, érvelve részt vesz s a kérdés fellevése előtt a szavazás alá bocsátandó indítványok elvetése vagy elfogadása mellett argumentál. Bennünket, most egyelőre csak az az egyik indok érdekel, amellyel a szpiccselő elnök-főispán a kétféjű sast, mint történelmi ereklyét és mint a történelmi kegyelet köteles tárgyát kívánta a támadások ellen megvédelmezni. Arra hivatkozott a főispán,

TÁRCZA.

Volnék . . .

Volnék, a cár, azt mondanám:
Kozákom menj éke után,
E szent vas legjobb fegyvered,
Ez ad ruhelt és kenyeret.

Volnék Carnot, azt mondanám:
Szobrot faragj csak unokám,
Minek dicsőség, kard minek?
A tollak dicsőitenek.

Ha britt volnék, azt mondanám:
Szolgám szabad vagy, ocean,
Minek nekünk hármas szigony?
Zászlónk elég s a fénytöröny.

Ha ozmán volnék, mondanám:
Rabnóm fuss a madár után,
Zengj és vigasztald nemzedet,
Az is visel bilincseket.

De nem vagyok egyik se én,
Galamb az Ararat hegyén,

Ki a szívárványt hirdeti:
Elég egy bárka is neki.

Balaton.

Az „öreg” Bagósy professor.

— Irta: H I S P A N U S Z. —

Eredeti egy alak volt az öreg Bagósy történet-professor. Soha olyan professor typut, mint az öreg, még nem láttam. Hosszu atilla-szabású kabát, kissé kopasz fején jobb időket látott czilinder, hosszú torzomborz szakáll és bajusz, pápaszem nem megvetendő térfogatu, kékbe játszó örrán, egy-két régi könyv hóna alatt, jellemezték az öreget.

Áldott jó ember volt, bár folyton szidott minket, no de ezt már annyira megszoktuk tőle, hogy szinte jól is esett az ő jóságos ajkairól egy kis „fekete leves”, (de nem tinta-leves, — mert akárki emberfia ajkairól is hangoznék el a szép phrásis, jól esni, biz a nem esik jól.) Mondom, mind e szidalmak daczára szeretttük az „öreg”-et. A mely nap neki volt órája, az nekünk ünnepszámba ment, nem azért, mintha nála nem kellett volna tudni, de mert olyan jókat mulattunk eredeti alakján, olyan jókat mosolyogtunk (nevetni nem volt szabad) „gyengéin”, amelyek egy pár „rossz csont” alaposan ki is hasz-

nált az ő bosszuságára, meg a mi mulattatásunkra. Különösen magyarázat alatt bosszantották apró csinyekkel. Ilyenkor aztán olyan komikus mondatfűzések keletkeztek előadásában, hogy pazar fény volt őt hallgatni.

Egy ilyen magyarázatát próbálom most megörökíteni, azért is, mert ebben a kolerás időben szükségünk van egy kis kolera ellenes szerre s én ezt épen alkalmasnak találom.

De mivel látom, hogy érezhető zökkenés nélkül nem örökíthetem meg ezt az emlékezetes előadást, használom a szokásos három pontot, aztán hadd beszéljen maga az „öreg” Bagósy.

A mult órán a hősi hazaszeretet példájánál hagytuk el az előadást, nevezetesen mint védelmezte meg a Thermopyléket — Kuzman, ön már ismét morog, — Leonidas A thermopylék magyarul annyit jelentenek, hogy: pimaszkodások kedves Károly előadásom alatt nem tűrhetők, — hogy meleg források. Xerxes tehát seregével a szorosig hatott.

Mie előtt még tette került volna a dolog, a perzsa király a lacedemonbeliekhez követiséget küldött azon felszólítással: — Adja csak ide azt a madzagot, ön gyerek; ilyen ostoba játékot nem tűrök tovább, — tehát azon felszólítással, hogy szolgáltassa ki — az esernyőt kedves Kuzman, a sarokba kell állj

(nem vagyunk azon helyzetben, hogy szavait szó szerint idézzük), hogy a történelmi emlékeket mindenütt és mindenha kegyelettel szokás őrizni és fentartani, még ha az idők folyásával megszűnik is aktuális jelentőségük, vagy jogosultságuk is anachronismussá válna.

Ebben a főispánnak igaza van.

Már pedig, így folytatta a főispán, az a szentháromságtéri emlék és rajta a kétfejű sas, — amely tőle elválaszthatatlan, — emléke és kifejezője azoknak az időknek, amelyekből származik s az akkori viszonyoknak felel meg. Ezért ne bántsuk mi azt.

Ez az állítás azonban már nem fér meg az igazsággal. És itt jutottunk oda, ahol — főispánunk fura közjogi és történelmi meggyőződéseivel találkozunk.

Az odiozus emlék, annyi bizonyos, hogy ennek a századnak az elejéről való, mindenesetre pedig keletkezése jóval megelőzte a szabadságharcot; mert hiszen 1848-ban már a sást is leszedték róla.

A mi főispánunk szavai szerint a kétfejű sas a 48 előtti idők közjogának kifejezője és emléke. Ebben rejlik az ő álláspontjának megbocsáthatatlan tévedése, vagy tévesztése. Mindenki tudja, aki nem főispánja Bács-Bodrogh vármegyének és Zombor szab. kir. városának, hogy Magyarország önállósága, függetlensége és alkotmánya létezésével egykoru és egy évezredes multra tekinthet vissza. Nagyon vét tehát a történelem igazsága ellen az, aki azt meri állítani, hogy a kétfejű sas

e század elején a közjogi viszonyoknak megfelelően jelképezte Magyarországot. És épen ezért kétszeres kötelesség azt az idegen czimert onnan eltávolítani, nemcsak mert egy idegen állam hatalmát symbolizálja itt, ahol annak a hatalomnak semmi keresni valója, nemcsak mert végzetes félreértésekre nyújthat alkalmat, hanem főleg azért, mert egyenesen a történelem meghonosítását képezi és azt képezte már akkor, mikor odatették. Azt a hibát, amit a régi időkben az osztrák állami czimer felmagasztalásával a független, szabad Magyarország földjén elkövettek, nekünk nem léha indolentiával tetéznünk, hanem tőlünk telhetőleg jóténnünk kell. Ezért hazafias kötelesség eltüntetni onnan a város főteréről az idegen államczimert, ugyanazért az okért amiért a mi városunk főispánja azt örök időkre ott hagyni kívánná, hogy hirdesse a multak kétes dicsőségét.

Hanem aki azt hitte, hogy a főispán akkor, mikor a kétfejű sas megtartása érdekében a történelemre hivatkozott argumentumként, csak elszólta magát vagy mást mondott, mint amit szándékozott, — az alaposan és keservesen kiábrándulhatott ebből az optimismusából, ha véletlenül ott volt az új városi polgármester tiszteletére rendezett banketten és érdemesnek tartotta a főispánnak ez alkalommal mondott felköszöntőjét komolyan megvívázní. Főispánunk a cs. és kir. közös hadseregére és magy. kir. honvédségre üritvén poharát, bevezető szavaiban röviden megemlékezett az utolsó 25 év eredményeiről s ezen boldog új

era beköszöntését ezen szavakkal jellemezte: mióta az ország önrendelkezési jogát visszanyerte, „mióta hazánk önálló állammá vált.“ Az idéző jel közti szavak szerinti hitelessége iránt kezeskedünk, mert lapunk egy jelenlevő barátja azt mindjárt, amint elmondattak, följegyezte a halhatatlanság számára. Azt hisszük, ezen szavak méltán rászolgáltak arra a közhelyre, hogy nem kell hozzájuk kommentár. Aki azt hiszi, vallja, hogy Magyarország 25 év óta vagy a kiegyezés óta vált önálló állammá, az saját szavainak komolysága fölött maga mondta ki az ítéletet. Ha a főispán úgy tudja a históriát, hogy hazánk 1867 előtt osztrák örökös tartomány, vagy hódolt ország volt éshogy az ország önállósága, mely már a második évezred kezdete felé közelget, csak 25 éves, akkor igazságtalanok lennének vele szemben, ha a kétfejű sas kérdésben tanusított dicsősgételen magatartását komolyan rossz néven vennék neki. Ilyen közjogi és történelmi felfogás tanusítása után valóban nincs mit csodálnunk azon a csodálatos érzéketlenségén, a melyet városunk főispánja hasonló hazafias és alkotmányos kérdések iránt tanusított, valahányszor azok konkrét eset alakjában kerültek eléje.

A dologban az a legszomorúbb, hogy a főispán elvei a törvényhatósági közgyűlés határozataiban termik meg gyümölcseiket, mert ma még úgy állunk, hogy a város közgyűlési termében a többség előtt a pártszempontok csaknem kizárólagos mozgatói az elhatározásoknak.

Lakoma az új polgármester tiszteletére.

Schlagetter Gyula polgármester hivatalba lépte napján a főispáni körök kezdeményezésére a polgári kaszinó termében lakoma tartatott, melyen részt vett a város intelligenciájának legnagyobb része pártkülönbség nélkül, ott láttuk városunk országos képviselőjét s a városi centrum-párt tagjait majdnem teljes számban polgármester-jelöltjükkal együtt.

A lefolyt választási harc után valóban jóleső látvány volt így együtt látnunk azokat, a kik zöld asztalnál egymással szemközt állottak s a szőnyegre hozott ügyek körül erős csatát vívtak.

A nézetek ellentéteit ott hagyni a zöld asztalnál s a fehér asztalhoz csak barátságot s megbecsülést vinni: férfias dolog.

A közügyek terén fenforgó antagonizmusnak semmi létjoga nincs a társadalmi terén s hogy nálunk személyi ellentétekké vált a különböző politikai táborokhoz való tartozás, annak csak is a „felső“ körök túlzott érzékenykedése az oka.

Azt mondja a példabeszéd: „jobb későn, mint soha!

Ezek a „felső“ körök végre az idők nagy s fájdalmas tanulságai után kezdik

tani, ahol nem esik el minden pillanatban — a görög vezér büszke felelete ez volt: — Ön Bérey, üljön csak egy kissé odább, hadd lássam, micsoda ostobaságokat visz véghez hátsó szomszédja — akarom mondani, a felelet ez volt: „Jőjj és vidd el őket!“ S a mint a görögöknek tudtul adták, hogy ellenségeiknek száma igen nagy s hogy nyilaikkal elhomályosíták a napot, Leonidas gunyos megvetéssel telel: — Lássza Kuzman, én önt csakugyan kilóditom az ajtón, ha nem szűnik meg rögtön kilóditom az ajtón, ha nem szűnik meg rögtön engem, rögtön boszantani — hm, hm, Leonidas felel: Annál jobb, legalább árnyékban harcolunk. (Pugnabimus in umbra.)

Négy napra rá megtörtént az összejövetel; s a perzsa király parancsára, — ne aludjék el ön ott hátul! — roppant nagy csapat rohant a szorosba; hősies védelmet tanusított Leonidas és — ön Kondor igazi szamá! — és napokig tartott a küzdelem és maga a perzsa hadsereg színe java e büszke névvel: — Kuzman Kuzman! Ön bizonyosan ismét mást írka, mint amit kellene. — „A halhatatlanok“ ezek sem voltak képesek a szorost bevenni. Ekkor egy áruló görög — névleg — Rosenfeld! A legbutábbak és leglustábbak, mindig a legzsemetlenebbek! — Kéj! Hm! Névleg: Ephialtes, megmutatta az utat a hegyen át és a harezoló görögök rögtön e vészkiáltásban törtek ki: — ki dobál ismét papirgolyókkal?

— „Hátulról megtámadtak minket!“ — Próbálja meg ezt még egyszer, goromba frater! Hm, hm! minket.

E hírre Leonidas elhocsátotta szövetségeseit s egymaga háromszáz spártaival tovább küzdött, míg valamennyien hősi halált nem haltak, melyet Horatiusunk ez ismert szavakkal énekel meg: „Dulce et decorum est pro patria mori“, ami magyarul annyit jelent: majd mindjárt odajövök Kuzmán! — „Édes és dicső dolog, a hazáért meghalni.“ Egész Sparta gyászolta hősi seregének halálát, de ama emlékezetes küzdelem helyén emléket állítottak fel e szép felirással, mely metrumos fordításban így hangzik: — De már ez mégis sok, összezavarom az egész dolgot, s nem tudok tovább beszélni, ha azt kell látnom, hogy így nagy emberek ilyen illetlenségeket visznek véghez.

Rögtön hagyja el Kuzman az osztályt és ha a legközelebbi órára a mai előadás tartalmát nem hozza el oly pontosan kidolgozva mint ahogy én azt ma előadtam, akkor aztán lássa mi történik! Értette?!

* * *

És Kuzman a legközelebbi órán Bagócy professor urnak csakugyan ép oly pontos kidolgozásban nyújtotta át az előadást, a mint azt ő tartotta.

utazott Karlóca-ra. A püspöki zsinat a bácsi és budai püspök megválasztása végett legfelsőbb jóváhagyással alkalmasint október 30-án fog összejárni.

— **Az új polgármester székfoglalása.** Schlagger Gyula, a város új polgármestere, f. hó 1-én foglalta el új állását. Másnap, vagyis hétfőn délelőtt a városi tisztikar teljes számban testületi jegyet meg előtte tisztelgőn, mely alkalommal ukicsévits Péter tanácsnok fűdvőzte őt a tisztikar nevében, kérve részükre baráti indulatát és támogatását s egyben biztosítva őt a tisztikar legközelebbi vonalmáról és legodaadóbb munkásságáról. A polgármester erre megköszönte a testületi megjelenést, s ígérte hogy mindenkor őszinte baráti jóindulattal fog viselkedni a tisztikar irányában; egyuttal kitaró, pontos munkásságra és őszintetásra buzdította a tisztikar tagjait. Ugy a testület szónokának, mint a polgármesternek szavait lelkes „éljenek” kísérték. Dében pedig a vármegyei tisztikar ment a polgármesterhez Schmausz Endre alispán vezérlete alatt tisztelgőn, illetve elbucsuzni.

— **Vármegyei közgyűlés.** A vármegyei törvényhatósági bizottsága f. hó 20-a körül rendes évnegyedesi közgyűlést tart.

— **Bankett az új polgármester tisztelésére,** Schlagger Gyula Zombor szab. kir. város új polgármesterének isztületére szeptember hó 30-án esti 8 órakor a zombori polgári kaszinóegylet helyiségeiben bankett rendeztetett. A kaszinó nagyertermében 220-ra volt terítve, azonban itt nem férték el a vendégek, oly ritka nagy volt a megjelentek száma, miért is az olvasó szobában és a beüvegezett folyosón is teríteni kellett összesen 267 vették részt a banketten. Ott volt városunk intelligenciája ugyszólván teljes számban. Az első toszót Kozma László ügyvéd s városi bizottsági tag mondotta a polgármesterre, utána Schlagger Gyula köszönte meg a részére rendezett otvátót s poharat a polgárságra írtive, átadta azt dr. Drakulits Pál orsz. képviselőnek. Azután Fejér Gyula apátplébános emelt poharat Sándor Béla főispánra, a. aki a jelen volt közhadseregbeli s honvédségi tisztikarra mondott toszót. Barkovits örnagy német nyelven felelt erre s poharát Schlaggerre írtive. Dr. Balogh Ernő a Bácska szerkesztője magvas beszédben dr. Drakulits orsz. képviselőre emelte poharát s most dr. Drakulits választott, éltette az új polgármestert. Schmausz Endre alispán is meghatótságot remegő hangon bucsuzott Schlaggerteről, — mint megyei főügyészől. S most ismét Schlagger felelt s a városi tisztviselői kar. köszöntötte föl, melynek képviseletében dr. Gertinger Pál tanácsnok emelt poharat. Később még Sándor Béla főispán köszöntött föl Koczár Zsigmondot és Danczer Kornélt, melynek nyomán megeredtek aztán azok a tosztok is, melyeket nem szokás hivatalosan jegyezni. A kedélyes bankett a reggeli órákig elhúzódott.

— **Püspöki kandidáció.** Ujvidékről írja tudostónk: Köztudomás szerint az október végén megtartandó püspöki zsinat főtárgyát az úresedésben levő ujvidéki és budai püspöki székek betöltése fogja képezni. Ez idő szerint három komoly jelöltet emlegetnek. Egyik Telesky Plátó beocsini arhimandrita, horvátországi tartományi képviselő, ki már egy ízben a királyvárosi püspökséget kormányozta s ugy a patriarkának, mint a bannak kedvelt embere. A kik a helyzetet ismerik, őt tartják az ujvidéki püspöki szék legkomolyabb jelöltjének. Petrovics Garaszim a püspökség jelenlegi kormányzója, ki tökéletesen beszél magyarul, a patriarka óhajára lépést s szerze es rendbe, ő általa lett megbizva a budai püspökség kormányzatával, azért azt hiszik, hogy ő lesz megválasztva a budai püspöki székre. A harmadik Seviés Mitrofió karlócai teológiai tanár, protoszingyal, ki előkelő műveltségéről igen előnyösen ismert egyházi férfit. Ő három közül legfiatalabb. Szelid lelkiertű, tudománykedvelő ember, a magyar nyelvet is meglehetősen beszéli. — Ezek a jelenlegi kombinációk.

— **Betöréses lopás.** Petrováczon mint értesültünk, egy jól szervezett rablóbanda,

tűtötte fel a fejét, a mely a minap Meleg Tamás ottani gazda ember házába is behatolt és rabolni akart. A csendőrség mely éppen nevezett ház előtt cirkált látott valakit a ház előtt állani. — Mintán már késő éjszaka volt feltűnt ezen dolog a csendőröknek és lest állva látták, hogy ebből a házból egy ember batyuval jó megrakva utnak indul. Megállították, de a tolvaj előnyösebbnek látta irháját elhordani és eldobta a batyut. A csendőrség utána futott, de nagyon sötét lévén, a közellevő kenderföldön nyomát vesztették. Mig ezen eset kint történt, azallatt bent a szobában két tolvaj garázdálkodott, kitakarítván két ládat és egy szekrényt, de a lövéstől megijedve kinnaztak az ablakon és szintén megugrottak; a rendőrség mely ezallatt szintén a helyszínére jött, üldözöbe vette a tolvaj bandát, azonban az említett sötétség és a sürli faszorok miatt nem keríthették őket kézre, s nyomukat vesztették. Utána meg roppant zivatar vonult el a község felett, és majd egy óráig dörgött berzalmasan az ég.

— **A Zentaí Hírlap ezeket írja:** Már azon jó hitben ringattuk egy héten keresztül magunkat, hogy városunk területéről sikerült kiűzni a bacillusokat. Legalább is orvosaink erőleys kiköszikázása ezt mutatta s az a nagy utánjárás, amit a bacillus-kergetésben elkövettek. De ugylátszik, korai volt az öröm, mert az elmúlt héten két betegedés s két halálozás történt keletében. S a halálozás egy öregemberünket is elvitt magával Kincses János 80 éves földmivest, aki városunk egykori előharcosa volt s Zenta társadalmi életének küzdelmeiben nem csekély részt vett.

— **Illeték-többletek követelési módja.** A pénzügyminiszternek tudomására jutott, hogy midőn valamely illeték-előírás elleni felelbezés elintézésekor a pénzügyigazgatóságok az első fokulag előirt összegnél magasabbat állapítanak meg, a többletről hol csak a felelbezés felett hozott végzéssel értesítik a felelbezőt, hol új fizetési meghagyás is kézbesítenek meg ezen felül neki. Az e tekintetben felmerült kételyek eloszlatása s egyöntetű eljárás biztosítása céljából kijelenti a pénzügyminiszter, hogy ily természetű illeték-többletekre nézve az új fizetési meghagyás kézbesítése meglendő, mert nem forog ily esetekben fenn pótlilletékezés, hanem a másodfoku hatóság csak azon törvényes jogát gyakorolja, mely szerint az első fokú illetékelfőirást nem csak a felelbező fél, hanem a kinstár javára is helyesbíteti. A felelkek erre vonatkozó a helyesbítés indokával kézbesített határozat annál is inkább elegendő a többletnek követelésbe bevésére, mivel e határozat netalán további felelbezés esetén a pénzügyi közigazgatási bíróság felülvizsgálása alá kerül.

— **Arvörös megyékben.** Zenta, október 18, Szarka Tóth Anna ingatlanai 6324 forint.

— **Lopás.** Ujvidéken a minap a pék utca egyik házába, melynek ablakai az utcára nyílnak, egy polgári öltözött egyén és egy 70-ik gyalogezredbeli szakaszvezető az éjjeli órákban behatoltak. A házbeliék, kik észrevették őket, lármát ütöttek, mire a tolvajok megugrottak, nem tudván többet magukkal vinni, mint egy férfi mellényt és egy női felöltőt. Legnagyobb szerencsétlenségükre a szomszédok is meglátták s fel is ismerték kilitüket. Így történt, hogy Gyurinkó Imre szabót letartóztatták és fogságba vitték.

— **A Palánka-verbász-kulái vasut műszaki munkái** mint értesültünk, már elkészültek. E vasut, mely Bács-Bodrogh megye területén lesz, a duna-gőzhajózási társulat Palánka állomását a magy. kir. államasutak budapesti-zimonyi belgrádi vonalával lesz hivatalossá összekötőj.

— **Az Ó-Becse és Vidéke értesítése** szerint Raisz Gedeon a megyénk területére is kiküldött kormánybiztos a Ginder féle szállást körül zároltatta az ott kitűtött kolera beteg és kiküldötte oda dr. Popovits községi orvost. A kormánybiztos maga is ott volt a helyszínén. Föltűnés kellett, hogy Ó-Becse legnagyobb birtokosának szállásán a béresek hozzátartozóikkal nedves, egészségtelen, túltöltött épületben laktak, és a kolerajárvány daczára a lakászmizerián eddig nem változtatt.

A rendőrség megtalálta. Ujvidéken a napokban egy temerini lakós 4 éves kis lea-

nya, azallatt mig apja a korcsmában iddögált, elmaszkált ugy, hogy nem találta meg többé apját. Szerencséje a gyermeknek az volt, hogy a rendőröknek nevét meg tudta mondani s így rátaláltak apjára Sarkovszky Istvánra.

— **Tüz Moholon** Hír szerint a napokban Moholon Lorin Gyuka földműves háza ismeretlen okból kigyuladt s több melléképülettel leégett.

Halálozás. Zentán, szeptember hó 26-án temették el Szegfű Ferenczet, ki 99 évet élt.

Kirándulás a Vaskapuhoz.

— Utirajz. —

Irta: Krausz Bernát.

V.

Erre azonban a keleti kérdés még bizonyultabbá lett. Kutattunk, kerestünk a zsebeinkben névjegyeink után; de biz hiába volt minden igyekezetünk. . . . Végre is Szántó Ede szabadtai kollégánk mentett ki zavarunkból, aki véletlenül talált magánál egy névjegyet, (hogy kinek a neve állt rajta, azt valósággal ma sem tudom), amelyet a 10 kérelmező nevében az őrmester ur nagy diadallal vitt be a királyi lakba. Pár perc múlva újra megjelent ami őrmesterünk a konak lépesőzetén és a beléphetést olyformán adta tudunkra, hogy kezével felénk hivatogatólag intgetett. Mi persze nem sokáig haboztunk és távolról sem ütköztünk meg az értesítésnek ezen originális módján, hanem rohamlépésben siettünk a királyi udvarba. Mire a régi konak lépesőzetéhez értünk, már ott várt bennünket egy frakba öltözött, borotvált képtű fehér keztűs lakáj, aki bennünket az új konakba kísért és ebben szobáról szobára vezetett. Mit mondjak a királyi fényről és pompáról, amit itt saját szemekkel láttunk? A párisi fényűzés a belgrádi conak minden termében otthon van. Selyemkárpitós falak, a legnehezebb faragott butorok a falakkal egyszínű selyem áthuzattal, széles ágyak, nehéz brüsszeli csipkékből készült meztelnyezettal a legszebb színekben gyönyörködtetik a szemeket. A drágaságoknak, műtárgyak egész muzeuma ez a konak. És a király nem ebben lakik. Othonosabbnak érzi magát a régi konakban. Ezt nem nyitották föl előttünk, de vezetők állítása szerint sokkal szűkebb és berendezésében is sokkal egyszerűbb az úján.

Mintán a fogadó-, étkező-, táncz-, könyvtár-, dohányzó- és sok más egyéb termekben áthaladtunk és a könyvtár szobából még a küllvílagra is egy pillantást vetettünk, vezetőnk az épület jobb szárnyába kalauzolt bennünket. Beszélgetés közben megtudtuk vezetőnkől, hogy a szerb királyi udvarban két öreg anyókan kívül egyetlenegy nőcseléd sincs szolgálóban. A két öreg asszony is csak azért tartatik az udvarban, hogy a szolgálattevő férfiaknak főzzenek. De jobban meglepett bennünket a lakájnak azon közlése, hogy e szolgazemélyzet között egyetlenegy szerb sincsen, azok mind németek és francziák. Vezetőnk is német származású és Frigyes német császár szolgálatából került a királyi udvarba. Sorsával teljesen meg van elégedve, a fiatal királyt igen kedves embernek jellemezte. — Végre elérünk abba a szobába, hol az ismeretes államasny után a miniszterek ártalmatlaná tétettek. Vezetőnk ezt a szobát a következő szavakkal mutatta be: „Und hier meine Herren, is das Zimmer, wo die Herren Minister durch eine halbe Nacht interniert waren.“ És elbeszélte az egész államasny lefolyását majdnem szóról-szóra ugy, mint annak idején a lépök is közölték.

Innen a főlépcsőzeten lemenve, egy pompás lépcsőházba jutottunk, hol nem kis meglepetésünkre egyszerre önmagunkat láttunk magunk előtt, a főlépcsőzet oldalfalait óriási velenzeji tükrök képezik és oly ügyesen vannak elhelyezve, hogy mikor az ember az utolsó lépcsőfokról lelép és a lépcsőházba fordul, a tükrökben maga előtt látja magát. Hőjegyünket az első pillanatra zavarba is hozta ez a csalódás; de aztán gyönyörrel szemlélte önmagukat a tükrökben, már t. i. azok, akiknek volt is mit szemlélőnk . . . Csak Gránéd nem volt önmagával meg-

elégdeve, valószínűleg a kedves férjeeskéjére gondolt és az egyszer talán gondolatban az egyes uton járt. Egy nehéz sóhaj röppött el ajkáról, azután elfordult a tükörtől és jó 5 percig nem lehetett szavát kallani . . .

Lementünk azután az udvari istállóba, a királyi lovaknak is vizitálni. Figyelmeztetve lettünk azonban vezetőnkől, akitől az udvarra kiérve elváltunk, hogy ne sokáig maradjunk a lovak társaságában, mert pont 3 órák a király kikocsikázik és ekkor őt is megláthatjuk. Öránkra néztünk és úgy találtuk, hogy van még időnk az istálló megtekintésére is. De alig léptünk be a lovak otthónába, már a kocsi a királyi lak elé állott. Sietve elhagytuk tehát az istállót és még épen jókor értünk föl, úgy a kis királyt is szemlélésbe láthatjuk. A délezerő ifjú lakásának ajtajában állott, körülötte egy sereg dalaás 'ermetű' diszruhába öltözött tiszt és a kocsi körül egy galambász, magasrangu tiszt, kinél mellett vagy 20 darab érdemjel díszítette tartott vizsgálatot. Miután az egyszerű fogatot vagy háromszor körüljárta és mindent alaposan szemügyre vett, beült a kocsiába és a király is helyet foglalt mellette. Alig lépett a király a kocsi felhőgójára, a királyi lakkal szemben felállított díszörség trombitása rázendített egy indulóra és a következő pillanatban a királyi fogat eltűnt szemünk elől.

(Folytatása következik.)

Henneberg G (cs. kir. udvari szállító) **selyemgyára Zürichben**, privátmegrendelőknek közvetlenül szállít: fekete, fehér és színes selyemszöveteket, méterenként 45 krtól 11 ft 65 krcig postabér és vámentesen, sima, csikos, koczkázott és mintázottakat, damasztot stb. (mintegy 240 különböző minőség és 2000 különböző szín s árnyalatban). Minták póstaforduolva küldetnek. Svajczba címzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. (1)

Irodalom, művészet.

Fejedelmek fényűzése. Az egyik frankfurti Rothschild, bélyegok és lovak helyett, könyveket vásárolt. Drága mulatság ez, igazán milliommónak való. Volt neki már vagy negyvenezer kötete, de ezt a nagyvenezret odaadta volna azért a négyász könyvért, a mely egy frankfurti, Dohr nevű tanár könyvtárában volt. A Dohr könyvei csupa unikumok voltak. Császárok, királyok és hercegek régebben megselekedtek, könyveket, drága, merített papírosok, cifra betűkkel nyomtaták és a könyvre rányomatták a nevüket is. Evszázadok után is piros betűk hirdetik a tulajdonosok neveit. Régebben csak fejedelmek, ma már a Magyar Hírlap előfizetői is részesülnek e luxuban. Hiába hirdetnek fali naptárakat a lapok, a Magyar Hírlap karácsonyi, színes nagy albumával, a melyet külön nyomtatnak minden előfizetőnek, a melynek gyönyörű második lapján díszes betűkkel pompázik az előfizető neve, nem tudnak versenyezni. És ezt a Magyar Hírlap, a legváltozatosabb, legfüggetlenebb, legszabadelvébly magyar napilap, ingyen küldi meg minden most belépő előfizetőnek. Szerkesztősége, kiadóhivatala és nyomdája a Józsefkörut 47. szám alatti palotában van. Előfizetési ára egy hónapra 1 forint 20 krajczár, negyedévre 3 forint 50 kr. Félévre 7 forint.

Az Athenaeum Közel Irodalomtörténetéből (szerk. Beüthy Zsolt) megjelent a 10. füzet az előbbiekhöz hasonló díszes kiállításban. E füzetben Felméry Lajos folytatja a Régi magyar iskolázásról írt cikkét; ezuttal a gyulafehérvári és sárospataki főiskolákat ismerteti a XVII. századbeli főiskolák köznevelődési jelentőségét fejtegeti. A következő cikkben: A XVII. század vallásos irodalma cím alatt Négyes László Szeuci Molnár Albert, Geleji Katona István és Káldi György irod. munkódését ismerteti életrajzi vázlatok keretében, több új adatot járulván jellemzősülkhez. Bánóczy József Apácai Cseri Jánosról értekezik, részletesen ismertetvén különösen e lelkes író főművét, az encyclopaediát, melyben a tudomány minden ágát német nyelven szövegezte meg, oly időben, mikor hasonló vállalkozásra még a németek sem

merészkedtek. A füzet utolsó cikkében Angyal Dávid a XVII. század történetirodalmáról kezd írni, it még csak Beüthy Farkas szólván. A szövegben 10 kisebbnagyobb kép van: cimlapok (Keresztúri Pál, Szeuci Instiut. Apácai Encyel.), szöveglapok (Szeuci Zsoltárai és Postilláiból), arcképek (Comeniuh, Lorántfi Zs., Káldi) stb. Külön mellékletül: Balassi Bálint egy leve ének hasonmása és Tinódi Cronciájának címképe van a füzetéhez adva. Az Irodalomtörténet füzetünkint 40 krajczárért kapható minden könyvkereskedésben és kiadóhivatalban. (Athenaeum könyvkiadóhivatala, Budapest, Ferenciek-tere 3. sz.)

Jókai Mór Regényeinek képes kiadásából a 14. füzet jelent meg, mely a Magyar Nábob folytatását tartalmazza egy művésziileg szép aquarell képpel és több gyönyörű, finom kivitelű szöveggel. A füzet ára 40 kr., kapható minden könyvkereskedésben.

Irodalmi esemény számba megy a Magyar Szalon most kezdődő új évfolyamának első (októberi) füzte, mely a fővárosi sajtóban rendkívüli sensációt keltett. A magyar könyvpiacra ily tartalmas, díszes, gazdag füzet soha még nem jelent meg, és azért nem is esoda, hogy az ország minden vidékéről százzal és ezreivel érkeznek a megrendelések a Magyar Szalonhoz, melynek új évfolyama egy egészen új aerát jelent a magyar irodalomban és hazai festőművészetben. Teli remek, színes képekkel, Párisban készült nagybecsű, drága műmelléklettel, mely bármely előkelő család szalonjának díszére válik, ha keretbe foglalva, a falra függesztik, több mint 80 illusztrációval. Ezen füzet magas művészi értékét még az irodalmi résznek olyan gazdagsága egészíti ki-minövel az összes hasonló lapokban nem találkoztunk. Közöljük egyszerűen a tartalomjegyzéket, mely megközelítő hű képét adja a Magyar Szalon októberi füzetének:

Balogh Pál: A közéleti szergyakorlat. (9 képpel és Erdélyi 5 fényképfelvételeivel) — Királyunk és Vilmos német császár Közegen. — Jókai Mór: Egy nevezetes csök. — Bartók Lajos: Bánk Bán szelleme (Költemény). — Kacziány Ödön: A költő álma, (Kép.). — Claire: Intermetió (Dóczy Lajos arcképpel). — Tito Conti: Bianca. (Kép.). — Herczeg Ferenc: A kutyanosok (Elbeszélés). — Czöbel Minka: Utolsó nyár. (Költemény). Goró Lajos rajzával. — Abonyi Árpád: Livansok golje. 'Bosnyák történet. Kacziány Ödön rajzával. — Fekete József: Tóth Kálmán szobra. — Bezeredy Gyula. Tóth Kálmán szobra. (Kép.). — Dr. Alexander Bernát: Nagy Imre. (Arcképpel). — Erős Gyula: Szent László szobra Nagyváradon. — Tóth István: Szent László szobra. (Kép.). — Palágyi Lajos: Költmények. — Le Noir: Feszty-panorámá. — Feszty Árpád: Illusztrációk a „Feszty-panorámából”. — Kissel K.: Az ő kedvezene. (Kép.). — Szécsi Ferenc: Körutazás a körutakon. — Malcewsky J. Szibériai képek. (2 kép.). — Szász Károly: Emlékezet szigete. (Költemény). Prius Benedek-tó után, olaszból). — Vértessy Gyula: Egy csomó fü. (Elbeszélés). — Low Will H.: Narcisz. (Kép.). — Dr. Kégi Sándor: Kelet szocialistái. — Vinea F.: Eljen a bor és a sze releml (Kép.). — Pállya Celestin: A kútnál. (Kép.). — Benedek Elek: Mártha. (Elbeszélés). — A világ fővárosai. (12 képpel). — Váradi Antal: Az öreg asszony meséje. (Költ.). — Scossa Dezső: Amor verus (Regény.). — Patoky László: Illusztrációk az „Amor verus” című regényhez. — Cselgarian Jakab: Chrimian Mgrtics, az örmények 141-ik katolikosza. (Arcképpel). — Ruzicska László: Rád gondolok. (Költemény). Kacziány Ödön: Mit dolgoznak a művészek? (Szerző eredeti rajzával). — Márkus Miksa: Az eladott meny nyasszony. — Irodalom és művészet. — Egy kis fejtörő. — Az új divat (4 divatképpel). — Lakos Alfréd: Zseniális tolvajnesny. (6 képpen). — Szerkesztői tizenetek. — Hirdetések. — Műmelléklet: Goró Lajos: Királyunk és Vilmos német császár Közegen. — Kray W.: Krethis. — Becker K.: Velenzei novella. — F. H. Kaemmerer: Versenyársnók.

A „Magyar Szalon” ezen évfolyamban a mostan jelenkező előfizetők részére oly rendkívül fényes meglepetést tartogat, amilyent még soha a világon egyetlen egy lap sem nyújtott még a közönségnek.

A Magyar Szalon megrendelni lehet direct a kiadóhivatalban egész évre 10 frtért,

félévre 5 frtért 1/4 évre 2 frt 50 krért postautalványon a következő cím alatt: Magyar Szalon kiadóhivatala, Budapest, Sándor-utca 9. szám.

Örök naptár. Baesó Ferencz hírlapíró és a szegedi pénzügyigazgatóság tisztviselője előfizetést hirdet ilyen című művére, mely a jövő hónap elején jelenik meg a könyvpiacra. Ez igen érdekeseinek, praktikusnak ígérkező s a maga nemében páratlanul álló irodalmi ujdonságra felbujak olvasók figyelmét és a mű programjából kimejlük a következőket:

As „Örök naptár” tartalmazni fogja a jelen és jövő század teljes naptárát az állandó és változó ünnepek, farsang, névnapok, holdváltások és egyéb naptári tudnivalók pontos megjelölésével. Tehát két századévre tökéletesen pótol egy közönséges naptárt s a ki ezt megszerzi, bizvást elmondhatja, hogy örök időre eláta magát naptárral, mivel ez, a most folyó 1893. évtől számítva, még nem kevesebb mint 107 jövendő esztendőre lesz érvényes!

Az „Örök naptár” háromféle alakban kerül az olvasók elé. Hogy a kiadó a különböző kiadások példány-beosztása iránt előre tájékozhasssák magukat, az előfizési árakat jóval alacsonyabbra tették, mint a későbbi bolti árak lesznek. Nevezetesen: Egy fűzött példány előfizetési ára (bermentes megküldésel): 35 kr., izléses vászonkötésben 55 kr., velin papíron, barna, piros, kék vagy shamoiss színű pompas díszkötésben 85 kr. — Szécs gyűjtőinknek 6 előfizet után egy tiszteletpéldánnyal szolgálunk. Gyűjtőiveket a mű programjával együtt egy levelező-lapon nyilvánított óhajra bárkinek készséggel küld a kiadóhivatal.

Mivel előreláthatólag tömeges megrendelések érkeznek a műre, hogy minden igénynek pontosan megfelelni lehessen, kérjük a gyűjtőiveket és előfizetési pénzeket legkésőbb f. évi október hó végeig beküldeni vagy a szerkesztő, vagy a kiadó nevére. Szegeden, 1893. szeptember hóban, Fürtös Testvérek, könyvnyomdatulajdonosok, Szegeden, Br. Jósika utca 8. az „Örök naptár” kiadó. Baesó Ferencz, az „Örök naptár” szerkesztője.

CSARNOK.

Itt vagyok a . . .

*Itt vagyok a fővárosban,
Messze hagyra szülőhelyem,
Ismerősim kikacagnak,
Mivel azt a rongyos falvat,
Mindig csak azt emlegetem.*

*Hisz' a falut a városért
Cserébe odaadnám én,
De annak egy kicsiny házát
S abban egy még kisebb lánykát
Dehogy adnám a világér'!*

Révész Hugó.

Törvényszék.

Basáskodó községi bíró 1891. év augusztus havában Kocsis Márton nemes-militáriai kocszmájában vidaman mulatozó nagyszámú közönség gyönyörködött vendégszerelő csoponyai trombitások művészetében, midőn Kocsis János községi bíró 3 községi rendőr kíséretében belépett s parancsot adott, hogy az egész publikumot szét kell kergetni. A trombitások ijedten kaptak honuk alá terjedelmes hangszerkeiket, a vendégszerelő pedig oly buzgón igyekezett az ajtókiárás felé, hogy a hirtelen keletkezett nagy sokadalomban a fizetésről mindenki megfeledkezett. Csak a kocszmárosnak nem tetszett sehogysem a bíró erélyes fellépése és sietett is őt figyelmeztetni arra, nincs joga az ő vendégeit szétválasztani, mert a záróra még messze van. Az önértese bíró erre kijelentette, hogy ellemondást nem tfr; s hogy szavainak nagyobb nyomatókat köleső-nözön, magparancsolta rendőreinek, hogy a kocszmárost kiserjék a község házára és ott

zárják el. ó néhány órát töltött itt egy pincészerű helyiségben Kocsis Márton s midőn hajnal felé a községi jegyző közbelépésére szabadon bocsátatott, egész teste az ütlegelő sek legváltozatosabb színű nyomaival volt borítva. Ilyen előzmények alapján került Kocsis János bíró a személyes szabadság megsértésének, a három rendőrt pedig a könynyű testi sértésnek vádjá alá. Hétfőn tartotta meg ez ügyben a zombori kir. törvényszék a végtárgyalást, amelyen Szécsenyi József elnökölt. Minthogy a tényállást a fentiek szerint a tanuk bebizonyították, csak azt nem látta senki avatlatlan, hogy Kocsis Mártont a rendőrök bántalmazták, a kir. törvényszék Kocsis Jánost a személyes szabadság megsértése miatt az enyhítő körülmények tekintetbe vételével 100 ft pénzbüntetésre ítélte, a három rendőrt pedig felmentette. A vádhatóság képviselője: dr. Orkányi alügyész és a panaszos fél képviselője felebbztek.

Nyilttér*]

A „Zombori Hirlapnak“

Helyben.

Ama nagy horderejű esemény, melyről már napokkal előbb annyit írtak és beszéltek Európaszerte, valóra vált, a „Zombori Hirlap“ politikai tartalommal jelent meg f. hó 1-én.

Az előző napon szétküldött vérvéres hirdetmények s hatalmas plakátok, melyek ez örvendés eseményt közhírré tették, lázas izgalomba hozták városunk lakóit is.

A ki csak talpon volt, ész nélkül rohant Oblát Károly nyomdájába praenumerálni, én is egy óriási néptömegben törtem keresztül magamat s így jutottam egy példányhoz.

Imádom a politikát s fáradságomért bőven kárpótoltva lettem, mert hála az égnek immáron van Kossuth apánknak is közönye ebben az országban, a melyből kihonosították.

A „Zombori Hirlap“ képviselői akarja, *„azt az irányt, melyet Kossuth Lajos számos beszédében, irataiban s leveleiben mint Magyarországra legüdvösebbet jelelt ki.“* Végig futom ezt a kedves újságot, mely szerényen nem kíván pártot szolgálni s csak Kossuth nyomdokait akarja követni s ime, mit kell látnom? — a „törvényszéki csarnok“ rovatban az én saját nevevet pillantom meg. Hogy én a vármegye ismert alakját Vukovits Miskát bepereltem egy ház tulajdonjoga iránt s ezt a pert ügyvédem dr. Molnár Gyula „természetesen“ elvesztette, s most én a Miska „ügyvéd“-jének dr. Pataj Sándornak ítétem a tenger sok perköltséget.

Kutya-fikom adta, soha se tudtam, hogy Kossuth annak idején, mikor még lapot szerkesztett, a saját polgári pereit ismertette a közönséggel; de ha Kossuth ezt az irányt jelelte ki, hát már most miért ne követné azt egyes leszármazója, a „Zombori Hirlap“?

Bizonyos vagyok abban, hogy Kossuth se közölte a kisebb polgári peres eseteit, hanem csak azokat a nagyobb jelentőségű, elvi tanulságot tartalmazó pereit tette közzé, melyekből az olvasó okulhatott, s a melyek a klienturájának is jól estek.

Úgy kell az én ügyvédnek! Tökéletesen igaz van az „ügyvéd“ úrnak, hogy beperi a tengernyi perköltséget rajtam. Csak csupán egy kis hibát fedeztem föl a kréta körül.

A „Zombori Hirlap“ ennél az én tanulságos esetenél, mely szerkesztőjét annyira kenyérbe tette, nem ragaszkodott túlságos scrupulositással az igazsághoz. — Bizonyosan erre nézve is Kossuth jelelte ki az irányt neki. Ezt se veszem rossz néven, mert hogy egy egyszerű polgári pert nyilvánosságra lehessen hozni, kell hogy egy kissé „függetlenek“ legyünk az igazságtól is.

Mert jelen esetben, nem az a fődolog, hogy Miska bácsi „a vármegye ismert alakja“ vagy tán csak egy némely zombori „adós“ hordja utána a kamatokat, az alkü részleteit se kell hiven elmondani, mert fő, hogy Kossuth iránya megmaradjon, vagyis, hogy a kliensek nagy serege megtudja, hogy a pert dr. Molnár Gyula ügyvéd természetesen elveszti, dr. Pataj Sándor „ügyvéd“ pedig megnyeri.

*] E rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

A „Zombori Hirlap“ iránya tehát a szerkesztő polgári pereinek megismertetésében csupán a következő csekély eltéréseket tűnteti föl az igazságtól:

1-ször, Nem Miska bácsi, hanem én idogáltam a korcsában a tanukkal.

2-ször, Nem én, hanem Miska bácsi vetődött oda.

3-ször, Az alku nem volt tréfa, hanem komoly.

4-szer, Nem barátaim, hanem a jelenvolt tanuk beszéltek rá engem a perlésre, bár a bíróságnál többé nem akartak visszaemlékezni a történetekre.

5-ször, Az egyik tanu, mielőtt vallomást tett, hozzám jött, hogy vallomásáért adjak neki 5 frtot; nem adtam neki.

6-ször, Ezt az alkalmat használta föl „valaki“ — arra, hogy megvegye a tanuk egyikét.

7-szer, A ház nem hogy 2000 frtot nem ér, de a 600 ft is nagyon tisztességes vételára volt, hiszen Miska bácsi 996 frtért vette mikor még nem volt oly rozzant, mint jelenleg.

8-ször, Mikor Miska bácsi megtudta, hogy bepereltem, fülhöz-fához futott, s még az én ügyvédemet is égre-földre kérte, hogy segítsen rajta.

9-szer, Én nem üzentem Miska bácsihoz, de tanuk előtt kínáltam személyesen a vételárát neki.

10-szer, Az se igaz ám, hogy a tenger sok perköltséget (29 frtot) az „ügyvéd“ úr besepert volna, mert az én rossz ügyvédem megfélebbizte az ítéletet azon okból, mert azt hiszi, hogy én nem láthatok be a Miska veséjébe, s nem tudhatom azt, hogy tréfált-e, mikor e házat eladta.

Tehátlan csakis tiz pontban tér el az a néhány soros közlemény az igazságtól.

A főigazság azonban érvényesült benne s én azt készségesen elismerem:

1-ször, A „Zombori Hirlap“ olvasói megtudták, hogy nekem polgári perem volt Vukovits Mihálylyal.

2-ször, Hogy ezen per egy ház eladásából származott.

3-ször, Hogy engem dr. Molnár Gyula képviselt.

4-szer, Hogy a vármegye ismert alakját dr. Pataj Sándor ügyvédő képviselte.

5-ször, Hogy a pert dr. Molnár Gyula természetesen elvesztette.

6-ször, Hogy a pert dr. Pataj Sándor ügyvédő megnyerte.

7-szer, Hogy ennek miatta dr. Molnár Gyula klienseit mind egy szálalig el fogja veszteni.

8-ször, A kliensek egész áradata fogja pereit ezentúl csakis dr. Pataj Sándor ügyvédő ur irodájába hordani.

9-ször, Hogy ebből a perből sok haszna volt az ügyvédő úrnak.

10-ször, A Kossuth Lajos által számos beszédében, irataiban s leveleiben legüdvösebbnek kijelölt irány burgó követőre talált abban a lapban, mely 1893. évi október 1-én politikai tartalommal jelent meg.

Kiadó: Oblát Károly.

Főszerkesztő: dr. Pataj Sándor.

Engedje meg, hogy én is megülsem a nagy dobót a „Zombori Hirlap“ dicsőségére!

Drum — drum!

Ide tessék jönni! Itt áruljak a patent elveket, kossuthi hazafiságot, igazmondást és biztos ügyvédi képviselést.

Hát csak árulgassák: én ugyan többé nem kérek belőle! BOSNYÁK JÁNOS.

Himzési előnyomda.

A nagyérdemű hölgyközönség szíves tudomására juttatom, hogy a legújabb és legszebb mintákat beszerezve

himzési előnyomdát

rendeztem be. Ugyszintén minden néven nevezendő

kézi munkákat

szakavatott kisasszony vezetése alatt, ki mindennemű felvilágosításul készségesen szolgál, himzés és montirozásra minden elfogadtaik.

A következő idényre a legújabb árak u. m.: **Teljes menyasszonyi kelengyék** nagy választéka. **Bársony, selyem, és egyéb ruhadíszek.** — **Csipkék, szallagok, téli árak.**

Úrak részére meglepő választékban fehérnemű, zsebkendő harisnya, nvakkendők, keztük, esőernyők stb.

Megbizásokat előleges szolgálatos biztositás mellett elvárva

kitűnő tisztelettel

Engel Mór.

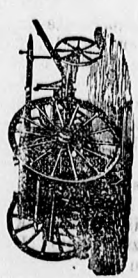
ELŐ MÓR

GAZDASÁGI GÉPÉNY-ÁRULÁS

BUDAPESTEN.

Gyártótelep: Külső váci-út 7. szám.

Nyitólévi levél: vagy ábrák: **GAZDASÁGI GÉPÉNY-ÁRULÁS BUDAPEST.**

Ki mint volt!

egy arat.

Minden gazda, aki a legelőnyösebb szerkezetű **vetőgépek** beszerzése iránt érdeklődik, kimerítő felvilágosítást nyerhet gyárunk igazgatójánál.

→→→

Terjedelmes ábragyűjtekkel a gazdasági ágazatban szükségesítő gépezetéről díjmentesen szolgálatunk.

Férfi s női betegek

mint bujakór, fekélyek, bőrkütegek; folyások és hólyaghurut a legidültébb alakban is, nem a körömség, hosszalmas befekeztetésekke hanem

Irrigató által saját készülékemmel, s új gyógymódom szerint vagy esetleg helyi endoskopikus kezeléssel is **alapsan s sikeresen**

kezelhetnek. Stricturek, az aggkorban fel lépő vizelési nehézségek; ágybeszennyezés, valamint nemi gyengeséggel párosult gerincbajok

galvano-mechanikai módon

iteresen gyógyíttatnak

Orrfekélyek s az orrnak bedugulása, valamint a száj- s orrnak bűzösége az általam feltalált s több 100 esetben kitűnő eredménnyel használát

orr-csapkészülékemmel

rövid idő alatt alapsan gyógyíttatnak.

Galandégek, melyek a legerősebb kúráknak ellenállottak, Németországban készült gyógyszeremmel 3 óra alatt gyökeresen eltávolíttat k.

Dr. Fischer Adolf, orvos-sebészudor, műtő- és gyógyszerész, a „Nyilvános gyógyintézet” nek rendelő főorvosa s specialista 27 év óta Budapestben, Ó-utca 5. sz. I. em. rendelő d. u. 2-5-ig.

Csak díjazott levelekre válaszolok s gyógyszererekről is gondoskodom. 26-1

Kisbirtokosok országos földhitelintézete.

UDAPEST, BÁLVÁNY-UTCZA 19

A „Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete” közhíré tétel céljából a következő értesítést küldte meg alólrtnak, **mint a zombori kir. törvényszék tkvi hatósága területére kinevezett intézeti ügyvédjének:**

A „Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete” alapszabályainak rendelkezéséhez képest csupán zálogjogi biztosítás, vagyis bekebelezés mellett ad földbirtokra kölcsönt. Az intézet célja főleg abból áll, hogy kisebb birtokosok méltányos hiteligényeit kielégítse. — Ennélfogva alapszabályaiban a fősúlyt a kisebb kölcsönökre fektet s ezek ellátását különösen biztosítja, kölcsönt pedig már 300 firtól kezdve bárkinek nyújt. A kölcsön a birtok értékének felég terjedhet. Az értéket az intézet maga állapítja meg s a számitásnál alapul a catasteri datait veszi. Rendszerint a birtok catasteri tiszta jövedelmének 20-szorosa szolgat becsértékül. — Egyes vidékekre azonban a helyi viszonyoknak inkább megfelelő s több évi tapasztalaton nyugvó külön becsülést kules alkalmaztatik. E mellett az intézet szivesen figyelembe veszi azon adatokat is, a melyek a lekötendő birtok magasabb forgalmi értékének igazolására csatoltnak; sőt a felek indokolt kérelmére hajlandó közgei által helyszíni szemlét és becslést is eszközölni. Az ily becsü költségei azonban a felet terhetik, és ezek fedezésére esetről-esetre megszabandó előleget kell a feleknek letenniök. Az intézet kölcsöneit záloglevelekben adja, de a zálogleveleket maga értékesíti és a felekkel előre tudatja, hogy minden 100 firt záloglevélért a kölcsön kiadásánál mennyit fog készpénzben kifizetni. A kölcsönvevő felek tehát nem a zálogleveleket veszik át, hanem azon készpénzbeli összeget, a melyet azok minden 100 forintjáért az intézet részükre az engedélyezéskor biztosított. Kölcsön ez idő szerint $4\frac{1}{2}\%$ -os és 5% -os záloglevelekben kapható. A kamaton felül az adós némi kezelési költséget is fizet s ezenkívül a tőkét akként köteles apránként törleszteni, hogy léleveníként mindig egyenlő összegű járadékokat fizet, s ezekkel azután nemcsak a kamatot és kezelési költséget rója le, hanem a kiszabott idő alatt már magát a tőkét is teljesen viszatéríti. A $4\frac{1}{2}\%$ -os kölcsönök 50 évi, az 5% -osak $33\frac{1}{2}$, 22, 17 és 15 évi törlesztésre szólnak. Járadékul, melyben a kamaton és kezelési költségen kívül már a tőke törlesztésére eső rész is beemfoglaltatik:

a $4\frac{1}{2}\%$ -os 50 évi törlesztésű kölcsönöknél a tőke évi $5\cdot26\%$ -a	(tehát 100 firt tőke után felelevenként)	2 firt 63 kr.
az 5% -os $33\frac{1}{2}$ „ „ „ „ „ „	„ „ $6\cdot6\%$ -a	3 „ 30 „
„ „ 22 „ „ „ „ „ „	„ „ 8% -a	4 „ — „
„ „ 17 „ „ „ „ „ „	„ „ $9\frac{1}{2}\%$ -a	4 „ 75 „
„ „ 15 „ „ „ „ „ „	„ „ 10%	5 „ — „ fizetendő

A ki tehát a kölcsön tartama alatt a fenti fizetéseket rendszeren teljesíti, az a törlesztési idő lejártávtl adósságától teljesen szabadul. A megszabott törlesztési idő azonban senkit sem gátol abban, hogy adósságáa előbb is visszafizethesse. A törlesztési idő csak az intézetet köti, a mennyiben pontos fizetés esetén az intézet n kölcsön korábbi visszafizetését egyáltalában nem követelheti. Nem úgy az adós, a kinek a felmondási joga fenn van tartva s a kinek az alapszabályok is biztosítják a jogot, hogy tartozását bármikor, akár részben, akár egészben leróhassa. Az intézet kölcsöneinek meg van tehát azon előnye, hogy az adós nyugodtan használhatja g pénzt, mert biztosítva van arról, hogy, ha pontosan fizet, a kölcsönt neki fel nem mondhatják, ellenben ő me bármikor szabadúlhat adósságától, mert neki szabadságában áll, hogy tartozását bármikor előbb és akkor fizesse vissza, a mikor azt legkönnyebben teheti. A kölcsönkérelem egyszerű levélben is előterjeszthető és törvény szerint bélyegmentes. A kérvényhez a teleggönvi kivonat, catasteri birtokiv és az adókönyv mindenesetre csatolandók. — Czélszerű, ha ezeken kívül a birtokra vonatkozó netán rendelkezésre álló adásvételi, vagy hasznombéri szerződések, hagyatékai — vagy osztálybecsü okmányok avagy községi becsü bizonyítvány csatoltnak, mert ezek az értékmegállapításnál figyelembe jöhetnek. Czélszerű továbbá a biztosítási bárcaák csatolása, mert a kölcsöni megszabásánál az épületek szintén számba vehetők, habár csak mellékesen is. A kérvényben pontosan kiteendő, hogy ki óhajlja a kölcsönt fölvenni, mennyit igényel kölcsönül és milyen törlesztésű kölcsönt akar? Végül megjegyeztetik, hogy az előzőleg bekebelezett teherterteleket a felveendő kölcsönből kívánatra az intézet is kifizeti. Ha tehát a kölcsönvevő e közbenjárást óhajlja, úgy kellő utasítás adása végett czélszerű, haezt már az első kérelem alkalmával megemlíti.

Bővebb értesítés alólrtnál szereshető. Zombor, 1893. szeptember hóban.

Dr. Molnár Gyula,

a „Kisbirtokosok Országos Földhitelintézetének” zombori ügyvédje.

Az igazgatóság.

Előfizetési Felhívás

A HÉT

TÁRSADALMI, IRODALMI ÉS MŰVÉSZETI KÖZLÖNY
október—december (TIZENHATODIK) évnegyedére.

Szerkeszti és kiadja: KISS JÓZSEF.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

A HÉT a legliberálisabb szellemben szerkesztett magyar hetilap. Közül novellákat, költeményeket, dramatizált apróságokat, politikai és társadalmi esszéket; figyelemmel kíséri a hét összes mozgalmait és kiválasztja s feldolgozza a legfontosabbakat és legérdekesebbeket. Kultivál minden genret, hozzászól minden actualis kérdéshez, de sohasem lépi át azon határokat, melyeket a jó ízlés — irodalmi lapnál a legfőbb kritérium — perancesol.

A HÉT az egyetlen szépirodalmi hetilap, mely a péntek esti színházi premierekről még ugyanazon a héten, ugyszólván a napilapokkal egyidejűleg hoz nagyobb szabású ismeretéseket. Szépirodalmi része kivételével actualis közleményében és jórészt annak közölheti nagy sikereit, és azon közkeveltséget, melyben részestül.

Munkatársai fényes koszorujából alig hiányzik egy nagy irodalmi név. Azok közül, a kik a „A HÉT”-be eddig irták s részben állandó munkatársai, felemlítjük a következőket:

Abonyi Árpád, Ábrányi Emil, ifj. Ábrányi Kornél, Ágai Adolf, Ambrus Zoltán, Balogh Pál, Bársony István, Bede Jób, Bródy Sándor, Célió, Dóczy Lajos, Endrődi Sándor, Gózsdu, Elek, Herczegh Ferencz, Heltai Jenő, Hock János, Ignotus,

Incedy László, Jászai Mari, Jókai Mór, Justh Zsigmond, Kenedi Géza, Kóbor Tamás, Kozma Andor, Kohn Dávid, Makai Emil, Malonyai Dezső, Mikszáth Kálmán, Mezei Ernő, Munkácsy Kálmán, Murai Károly, Petelei, Palágyi Lajos, Pollák Illés, Rákosi Jenő, Rákosi Viktor, Sebők Zsigmond, Szabó Endre, Szabóné Nögál Janka, Szalay Fruzina, Szemere Attila, Szomaházy István, Szűry Dénes, Silberstein Adolf, Tábori Róbert, Tóth Béla, Tolnai Lajos, Vadnay Károly, Vézsi József stb. stb.

A HÉT külső kiállítása összes lapjaink közt a legfényesebb. Minden számának borítékán egy fényes kivitelű nagy arcképét közöl: kitünőségeket, de legfőképp érdekes alakokat a politika, művészet, irodalom és a szalon köréből, azok arcképeit, a kiket a lefolyt hét eseményeinek arja, habár csak ideiglenesen is, felszínre vetett.

A HÉT számai beköve évnként két vaskos kötetet képeznek és nagyon is érdemesek a megőrzésre. Az első hét kötet, melyből teljes példányok — bár igen csekély számban — még kaphatók, valóságos tárháza az érdekét soha sem vesztő becses olvasmányoknak.

A Hét előfizetési feltételei: Egész évre 10 frt. félévre 5 frt. negyedévre 2 frt 50 kr.

Mutatványszámokat ingyen és bérmentve küld

A Hét kiadóhivatala, Budapest, VII. Frzsébet-körut 6. szám

KLYTHIA a bőr ápolására
az arcbőr szépítése és finomítása
ZSIRPUDER Legelegánsabb fehér, rózsaszínű vagy sárga színű toilette-, bál- és salonpunder.

Vegyileg megvizsgálta és ajánlta
DR. POHL J. J., cs. kir. tanár Bécsben.

Elismerő levelek a következő hölgyektől:

TAUSSIG GOTTLIEB Wolter Sarolta, a cs. kir. udvari színház tagja Bécsben.
finom Beeth Lola, a cs. kir. udvari opera tagja Bécsben. Schläger Antonia, a cs. kir. udvari opera tagja Bécsben. Palmi Ilka, a Theater a. d. Wien tagja Bécsben. Odilon Ilona, a Deutsches Volkstheater tagja Bécsben. Ernest van Dyck, a cs. kir. udv. opera tagja Bécsben stb. stb.
Kapható a legtöbb illatszer-üzletben és gyógyszer-tárban.

TOILETTE SZAPPANOK
és
ILLATSZEREK
gyára.
Főraktár: **BÉCS**
I. Wollzeile Nr. 3.

ESZENCZIÁKAT

rum. cognac, mindennemű szesz, itók asztrali likőrök és különlegességek azonnali elhibázatlan elkészítésére a legkiválóbb minőségben szállított.
Azonfelül ajánlok 80 fok. vegyileg tiszta ezrezen-zsiát, kellemes íű borezetet és különleges ezretek gyártásához. Leírások és használati utasítások ingyen mellékeltek.

Kiváló eredményt kenekedők
Árta pot bérmentve küldök
Pollák Károly Fülöp
Eszenczek-különlegességi gyár a
P. R. A. G.

Megbízható ügynökök kerestetnek.

